

STATENS KUNSTNERSTIPEND

Postadresse: P.b. 8192 Dep, 0034 Oslo. Besøksadresse: Norsk kulturråd, Grev Wedels plass 1.
Telefon: 22 47 83 30. Telefaks: 22 33 40 42. E-post: kunstnerstipend@kulturrad.no
Hjemmesider: www.kunstnerstipend.no

Kulturdepartementet
Kulturavdelingen
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.: 2007/05376 KA ILK:lod

Vår ref.: 2011/1435

Oslo 5/12 2011

Høring – Forskrift om endring av Forskrift om stipend basert på gjennomført kunstutdanning og Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere - Svar fra Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere

Det vises til brev av 20.09.11 fra Kulturdepartementet med vedlagte forslag til endringer i forskrift om stipend basert på gjennomført kunstutdanning og forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere.

Utvalget behandlet saken i møte 02.11.11 og i e-postmøte 1. – 5. 12.11 og har vedtatt følgende uttalelse:

Utvalget tar til etterretning at stipend basert på gjennomført kunstutdanning vanskelig kan videreføres i nåværende form på grunn av EØS-reglene om etableringsfrihet. Utvalget vil likevel trekke frem at nåværende rettighetsbaserte system for stipendstøtte har den store fordelen at det er forutsigbart for studentene og det er enkelt og relativt lite kostnadskrevende å administrere. Utvalget beklager derfor at stipend basert på gjennomført kunstutdanning i nåværende form ikke lar seg videreføre og bygge ut til å omfatte flere grupper av kunststudenter, jf. også tidligere utvalgs høringsuttalelse av 30.04.09 om endring i forskrift om Stipend basert på gjennomført kunstutdanning.

Departementet foreslår å erstatte stipend basert på gjennomført kunstutdanning med en stipendordning for nyutdannede kunstnere der tildeling skal skje etter søknad og etter en vurdering basert på kunstneriske kvalitetskriterier. Utvalget mener det er knyttet såpass store utfordringer til hvordan det nye stipendet vil fungere, at departementet bør overveie om ikke en utvidelse av den eksisterende ordningen med stipend for yngre/nyetablerte kunstnere ville være en mer hensiktsmessig løsning enn å opprette ytterligere en stipendordning med etablering som formål.

Utvalget har følgende kommentarer til de enkelte punkter i departementets forslag til utforming av en egen stipendordning for nyutdannede kunstnere:

Formål og målgruppe

Den nye stipendordningen foreslås innrettet mot søkere fra de kunstnergrupper som har størst problemer med overgangen fra utdanning til yrkesvirksomhet, og det forutsettes videre en meget høy tildelingsprosent. Utvalget vil påpeke at dette krever en tydeliggjøring av hvilke grupper som skal omfattes av stipendordningen allerede før søketidspunktet. Departementet foreslår at Utvalget skal gi råd om kvotefordelingen for den nye stipendordningen slik Utvalget gjør for øvrige stipendordninger. Utvalget er positiv til å gi råd om kvotefordeling. Utvalget kan tilby å utvide rådgivningen til også å gjelde hvilke grupper som bør kunne søke

STATENS KUNSTNERSTIPEND

det nye stipendet, og vil i så fall gjerne ha en dialog med departementet om hva som kan være relevant kunnskapsgrunnlag for slik rådgivning.

Departementet foreslår videre at den nye stipendordningen skal forbeholdes studenter som har gjennomført utdanning på bachelor- eller masternivå. Utvalget ser at det i den forbindelse vil være en krevende oppgave å håndtere søknader fra søkere som har tatt sin utdanning i utlandet. Utvalget mener derfor det må være en forutsetning at dokumentasjon, vurdering og godkjenning av utdanningsnivå fra utlandet må legges til organer som finnes for slik godkjenning som Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) som også er det nasjonale kompetansesenteret for godkjenning av utenlandsk utdanning. Det må også være søkers eget ansvar å dokumentere at utdanning i utlandet er godkjent og tilfredsstillende de nødvendige krav til utdanningsnivå.

Kriterier for tildeling

Kunstnerisk nivå og plan for etablering er foreslått som vurderingskriterier. Utvalget mener det vil kunne by på store utfordringer for stipendkomiteene å finne relevante kriterier for en reell sammenligning mellom søknader. Som helt nyutdannet kunstner vil de fleste søkerne ha lite å vise til når det gjelder kunstneriske prestasjoner. Samtidig vil også planer for etablering være et kriterium som i begrenset grad vil kunne benyttes til å skille mellom søkere. Utvalget ser en fare for at vektlegging av søknadens framstilling av planer vil kunne innebære at den som er en dyktig søknadsskriver kan få en uforholdsmessig stor uttelling.

Nærmere om kvotefordeling og fleksibel fordeling av midler på stipendtyper

Utvalget stiller seg positiv til forslaget om at det bør innføres stor grad av fleksibilitet ved disponering av tildelte midler til diversestipend eller arbeidsstipend for nyutdannede kunstnere innenfor de enkelte kunstnergrupper. Utvalget mener imidlertid at beslutning om disponering av midler må forankres i en faglig bedømmelse av innkomne søknader, og at det derfor bør være Utvalgets stipendkomiteer som skal foreta slik beslutning.

Maksimalbeløp, diversestipend

Utvalget vil anbefale at diversestipend for nyutdannede kunstnere og det øvrige diversestipendet får samme maksimalbeløp da dette er praktisk både med tanke på å lette informasjon utad og av hensyn til stipendkomiteenes totalvurdering ved innstilling til de to stipendtypene.

Opprettelse av halvårige arbeidsstipend for nyutdannede kunstnere kontra utvidelse av ordningen med arbeidsstipend for yngre, nyetablerte kunstnere

Utvalget mener at en ordning med halvårige arbeidsstipend kan bli en uforholdsmessig kostbar ordning å administrere, særlig siden de halvårige stipendene vil utløse de samme rettigheter til permisjoner pga. trygdeytelser o.a. som er knyttet til øvrige arbeidsstipend.

Innføring av halvårige stipend for en spesiell målgruppe er også med på å komplisere stipend- og garantiinntektsordningen som snarere burde forenkles ut fra administrative og kommunikasjonsmessige hensyn. Utvalget mener derfor at det vil være en bedre løsning å utvide ordningen med arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere.

STATENS KUNSTNERSTIPEND

Øvrige administrative utfordringer

Innføring av ny stipendordning vil, som det er redegjort for ovenfor, medføre noen helt nye utfordringer knyttet til søkeprosessen. Særlig viktig blir det å fastsette på forhånd hvilken dokumentasjon av utdanningsnivå som skal kreves når det gjelder søkere med utdanning fra utlandet og fastsette krav til søkers egen medvirkning til å skaffe til veie nødvendig vurderinger av utdanning.

Det blir også viktig å klargjøre allerede før søknadsfrist hvilke grupper som er kvalifisert til å søke den nye stipendordningen, først og fremst av hensyn til potensielle søkere (for ikke å inngi falske forhåpninger), men også for å begrense antall uaktuelle søknader og informasjonsbehov i etterkant av tildelingene.

Flere stipend og flere stipendiater vil også øke de ordinære oppgavene omkring søknadsbehandling og oppfølging av stipendiater med utbetaling, rapportering mv. Gitt innføring av halvårige arbeidsstipend vil økningen i omfang bli betydelig. Nye administrative oppgaver knyttet til den nye stipendordningen inntreffer allerede før det gamle stipendet er utfaset. Dette vil kreve økte administrative ressurser, og Utvalget forutsetter at de nødvendige administrative ressurser stilles til rådighet for stipendkomiteene, Utvalget og administrasjonen om den nye stipendordningen iverksettes.

Med hilsen

Per Norstrøm
utvalgsleder
(sign)

Anne-Marie Liland
sekretær